

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հերկայ 1897 տարեշրջանի

Պոշկարիոյ համար տարեկան 10ֆր

1/2 " 5 "

Արտառահմանի համար „ 12 „

1/2 " 0 "

Կանխիկ վճարելի

Համակ դրամ եռույթն իրիկը հետեւեալ հասցեով

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԻՐԱՒՈՒՆՔ» ԼՐԱԳՐՈՅ ԿԱՌՆԱ (ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ)

Редакция на вѣстникъ

„И р а в у н к ъ“

ВАРНА (България).

Rédaction du journal

„iravounk“

VARNA (Bulgarie)

Եւ մըսգրոշքեան ուղղեալ գրութիւնք
եւ չեն դրկոշիր եւ յարմար դատ-
ուածներն միայն կը հրատարակ-
ուին սակողոցովին կամ մատարմբ:

Դասնոցմանց տողը 20 սանիքով.
երեքեն աշելի անգամներու համար
20 առ 100 գեղջ կր լինի.

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

ՅՐԱՆՍԱՅԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ
ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

իր Մարտ 3/15ի նիստին մէջ ՊԸ-
բանաստեղծի երեսփոխանական ժողո-
վը վիճաբանութեան առարկայ
բրաւ կրետական խնդիրը :

Երեսփոխան Տ. Կոպլէ կը խօսի
 ներկայ կառավարութեան արտա-
 քին քաղաքականութեան դէմ և
 կը յայտարարէ թէ Ֆրանսա ևւ-
 բոսական տէրութեանց ալիմիան
 համաձայնութենէն չկրնայ օգուտ
 մը սպասել, ուստի պէտք է որ բաժ-
 նուի անոնցմէ և վերստին դառնայ
 այն ձևնպահական քաղաքակա-
 նութեան ուրկէ ընաւ բաժնուկու-
 չէր :

Տ. Տըլաֆօս կը խօսի թէ՛ Հա-
նութօի քաղաքականութեան և թէ՛
Տ. Կոպլէի առաջարկած ձեռնպա-
հութեան դէմ՝ որոյ շնորհիւ 15
տարի առաջ Եդիպաթս Ունգլիոյ
ձեռքն անցաւ. աստեանխօսը կը փա-
փաքի որ Թունաստանի դէմ լռնի
միջոցներ չգործադրուին :

Ընդհանուր ուշադրութիւն և լր-
աւութիւն կը տիրէ խորհրդարանին
մէջ, երբ արտաքին գործերու նա-
խարարը ղեմ կենլէ :

Տ. Հանթթօ կը պահանջէ որ ժողովը հաւանութիւն տայ կառավարութեան կրիտական խնդրին մէջ հետեւած քաղաքականութեան որ է խաղաղութեան պահպանութիւնը տէրութեանց համոճայնութեամբ և կրիտէի ինքնօրինութեան հաստատութիւնը : Այսինքն խօսքը կը յայտնէ թէ Եւրոպայ որոշած է պահանջել Յունաստանէ որ իր զօրքը ետ կանչէ կրիտէէն . միանգամայն թուրք ղեկաւորները պիտի մեկնին անկէ բաց ի անոնցմէ որոնքքանի մը կէտերու վրայ կեդրնացած պիտի մնան հանքային ապահովութիւնը պահպանելու համար : Եթէ Յունաստան մերժէ իր ղեկաւորները ետ կանչել , անմիջապէս ճնշողական միջոցներ պիտի գործադրուին իր դէմ . կրիտէ և եթէ հարկ ըլլայ, ուրիշ յունական կղզիներ և ցամաքային Յունաստանի քանի մը տեղերը պիտի պաշարուին :

Ամենախօսքը կը յարէ թէ Յրանս
սա ցարդ միշտ փոստուած է , երբ
ուզած է ձեռնպահ մնալ միջազգա-
յին խնդիրներու մէջ . եթէ ժողո-
վը որոշէ որ Յրանսս բաժնուի
միւս տէրութիւններէն , կրեա-
կան խնդիրը պիտի լուծուի անոնց
ձեռքով եւ ֆրանսական շահերուն
հակառակ կերպով : Յրանսս չկը-
նար Եւրոպական արգի համաձայ-
նութիւնը խանդարել , խանդարում
մը որոյ ծանրակշիռ հետեւանք-
ները անմիջապէս պիտի տեսնուին
Պալքանեան թերակղզիին եւ Պու-
սոյ մէջ :

Երեսփոխան Տ. Միլոսն չուզեր որ քրանսա ձեռնպահ մնայ, այլ միևս տէրութեանց յայտարարէ թէ ինք թէեւ համամիտ անոնց հետ, ստիպեալ չլինար մօտնակցել իւնի միջոցներու զործադրութեան ցուհաստանի գէմ, վասն զի այդպիսի մօտնակցութիւն մը հակառակ է ֆրանսական ազգին շահերուն, ուսանդութեանց և զգացումներուն:

Նախարարապետ Տ. Մէլին Լ. Բաղատրէ թէ միմիայն Եւրոպական տէրութեանց համաձայնութիւնը կրնայ խաղաղութիւնը պահպանել և ուսին հարկաւոր բարենորոգում ընդունել տալ Սուլթանին: Ֆրանսոս միւս տէրութիւններէն բաժնուելէ առաջ պարտի յիշել այն իմաստանը, ուր իր պարտութիւններէն և առ ինքզինք կզկոխացած կը զգար և կը գողտր միջազգային խնդիրներու մէջ խռնուելու: Այսօր Ֆրանսոս իր ձայնը բորձրացնելու վիճակին մէջ է և պառակտութիւնը կը մերժէ հետեւիլ ձեռնպահ ընթացքի մը, որոյ հետեւանօք Ֆրանսայի զօրութիւնը և ազգեցութիւնը պիտի տկարանայ:

Տիար Ժորէս, ինչպէս միշտ
բաւոն ունի կը խօսի և կըսէ թիւ
Սուլթանը պէտք չունի տէրու
թեանց պահանջումները լուր
նկատողութեան առնելու, քան
որ Եւրպա թուրքիոյ հետ իր զօ-
րութիւնը կը միացնէ կրեաէի մէջ
Խորհրդարանէն պահանջուած հա-
ւանութիւնը չէթէ խաղաղութեան
ույլ պատերազմի սկզբնաւորու-
թեան պիտի նպաստէ և կառավա-
թեան այժմեան քաղաքականու-

Թեան քուն շարժառիթը չէ թէ
խաղաղութեան սէրը , ալ թուրք
տրժէթը լիերու տէրերուն շահերը
պաշտպանելու փոփաքն է :

Այս խօսքերը աղմուկ կը յա-
րուցանեն . Տ. Մէլին և Տ. Հանօթօ
կը բողոքեն անոնց դէմ :

Տ. Ժօրէն կը շարունակէ իր խօսքը, կը յարձակի Պրանսա-Ռուսական դաշնադրութեան դէմ և կըսէ թէ կառավարութեան տեսակէտները բուն Ֆրանսական տեսակէտներն են, (աղմուկ, ծափ և բողոքներ)։ Պրանսա կրնայ չբաժնուիլ Ռուսիայէն, բայց երկուքն ալ պարտին ուրիշ, տւելի պատուաբեր և ֆուռնտական շահերուն համապատասխան քաղաքականութեան մը հետեւիլ։

Վիճարանութիւնը կը փակուի : Ստաշարկուած այն բանաձեւ որ կառավարութեան յայտարարութեանց հաւանութիւն կուտար, կընդունուի 350 ձայնով 147 ձայնի դէմ :

★ ★ ★

ԾԵՐԱԿՈՒՏԻՆ ՄԷՋ

Յրանաական ծերականներն մէջ
ու միեւնոյն խնդիրը վիճարանու-
թեան առարկայ եղաւ :

կառավարութեան ուղղութեամբ հարցապնդման մը իբր պատասխան, Տ. Հանթօթօ խօսեցաւ նոյն իմաստով, որով օր մը առաջ երեսփոխանական Ժողովին մէջ բացատրած էր իր բռնած քաղաքականութիւնը, և կ'աւելցնէ թէ Եւրոպա բարեկրթութեան հոգով բերել տալու կէտին հասած էր, երբ կրօտէի միջադէպը ծագեցաւ, որ թուրքիոյ մէջ կատարուող մեծ արամաշի մը մէկ մասն է միայն Թուրք կայսրութեան գոյութիւնն իսկ վտանգի մէջ է և ամեն պետական մարդ պարտի միշտ յիշել թէ այս կայսրութեան անկումը կրնայ այնպիսի տակնուվրայութիւն մը առաջ բերել որմէ գոյեւ եւրոպական ընդհանուր հրդեհ մը ծագի: Այս ահարկու տղէտէն իոյս տալ կարելի է միայն, եթէ տէրութիւնները համաձայնութեամբ շփոթութիւն մը քաղցնելով իրեն պահպանելու և բարեկրթութեան հոգով բերել տալու

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ԵՒՐՈՊԱ

Երեք տարիէ աւելի է որ այս ժողովուրդը ամբողջապէս սարսափի և անձկութեան ներքեւ ճնշուած կ'ապրի : Իր թեւերը կ'երկնցնէ յուսահատ դէպ Եւրոպա և քրիստոնէական հին համերաշխութեան անունով կ'ազդերսէ անոր՝ այս մարտիրոս ազգին գէթ բեկորները ազատիչ կատարեալ չնլումէ մը : Եւ տէրութիւնները որ Պէրլինի դաշնագիրը ստորագրելով այս տաւրապղ ժողովրդին կրօնական ազատութիւնը և Քիւրտերուն ու Զէրքէսներուն դէմ՝ իրական պաշտպանութիւնը երաշխաւորեցին , կը ձգեն որ իրենց ստորագրութիւնը շարունակ բուլքի ենթակայ ըլլաւ ամթալի կերպով : Նոքա կը բաւականան գիւնագիտական գիմուսներ ընելով թուրքիոյ , որ չհաճիր իսկ զանոնք լուջ նկատողութեան սունկ , որովհետեւ անցոր ու անոյթ են :

կ'երեւի թէ «Աղգերուն Ներ-
դաշնակութիւնը» հրէից ատեանին
պէս խորհնցաւ թէ լաւ է որ ի-
րենցմէ մին կ'որնչի միւսներուն
փրկութեան համար: Յակոբի որ-
գինելը խորհուրդ ըրին որ իրենց
կրտսեր եղբայր Յովսէփը ծախեն.
այսօր ալ նոր աղգերը լռիկ հա-
մաձայնութեամբ կը զոհեն աղգե-
լու երէցը: Ագուշութիւն սա-
կայն. այն ժողովուրդը զոր այս-
պէս կը զոհէք ձեր ցանկութեան
ձեր չարազէտ քաղաքականու-
թեան, աշխարհի ամենէն հեզ,
սակայն ամենէն գիմացկուն, տա-
ռապարձի ամենէն վարժ, իր կրօնի
և աղգութեան ամենէն հզօր կեր-
պով կապուած և ամենէն տոկոս-
ժողովուրդն է:

Պատմութեան գոյութիւնն ի վեր կը տեսնենք որ նա կրած է բազմի աշխատանքներ ամէն փոփոխութիւնն ներքէն, ամէն աւելումները, ամէն տակնուվրայութիւնները որոնք հիմնովին փոփոխութիւններն ուրիշ տղերքը և հեռուները ցրուեցին բոլոր ցեղերը. իսկ իր ցեղը, ի բաց առեւտր հազարաւոր տակաւն փառաւոր ժամանակամիջոցներ, զրեթէ անընդհատ ճնշուած ըլլալով, կենդանի կը մնայ տակաւին այն հողին վրայ որ իր սրբանն կրէ:

Նոյն իսկ ճնշման մէջ, նոյն իսկ իր յայտնականներուն լուծին ներքեւ հայը իր համբերութեամբ, հեղ հաստատակամութեամբ և մտացիութեամբ միշտ յաջողած է իր քաղաքական անկման վրէժը հանել զինք ճնշող ժողովուրդներէն արտադրող և մտացի գլխաւոր տարրը դառնալով. նա միշտ գիտցած է ճշմարիտ տէրն ըլլալ զինք նուաճողներուն, որոց ամէնուն յաջորդաբար աշխարհի երեսէն անհետանալը տեսաւ, մինչդեռ ինք հետեւելով իր պատմական կոչման մնաց երկրագունդի նոյն կէտին վրայ հակառակ ամէնէն վայրագ հալածանքներու և ամենէն ահաւոր ձախորդութեանց: Եւ արդարեւ ամէն ժողովուրդներու գաղթականութեանց մէջ ինք միայն-սրտաշարժ տեսարան-մնաց նոյն տեղը. զիմագրաւելով բազմին և ոսոխութեանց՝ կը մերժէ գաղթել. նա նախանձախնդիր սգով կը պահէ իր ծագման սրբանը, մարդկութեան որբանը: Ու պիտի մնայ այնտեղ:

Կարելի է անհետացնել նոյն իսկ քաջարի և ռազմավարժ բանակ մը, ինչպէս օրինակը տեսնուած է, աւաղ. բայց չէ կորելի ոչնչացնել այս նկարագրով ազգ մը, երբ այդ ատիժման պահած է իր ազգային պաշտամունքի և իր նախահայրերու վայրին սէրը:

Հայ ժողովուրդը պիտի ապրի զինք ճնշողներէն ետք ալ, որք երգուած են զինք բնաջնջել. առնոք իրենց վախճանը պիտի գրանեն իրենց չարաշուք ծրագիրը գործադրելէ առաջ:

Նա թերեւս պիտի ապրի նաեւ այն եւրոպական ազգերէ աւելի, որոնք հանդիսանալով ըլլան անոր ոչնչացման առանց իրենց թուրը մերկացնելու, որոնք իրենց երեսը կը դարձնեն չտեսնելու համար առնոր երկարատեւ և ցաւազին մարտիրոսութիւնը և ակնատես չըլլալու համար իր սոսկալի հոգեվարքին, ինչպէս ապրած է գաւրերու ընթացքին մէջ իր հազարաւոր տիրապետողներէն ետք, զորս արշաւանքներու մակընթացութիւնն ու տեղատեղութիւնը բերած նետած են Արարատի այն առասպելական լեռնադաշտներուն վրայ, ուր սակայն իրմէ զատ ոչ ոք կրցած է տեսնելու պէս հաստատուի նախապատմական ժամանակներէ ի վեր:

ՅԵԼԻԻՄ ՇԱՐՄԱՆ
(Արեւելի)

ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Անշուշտ ցնծութեամբ տեղեկացաք թէ ինչ տանէ ի վեր վառնայի հայ հասարակութիւնը օտարաւոր ազգատարինամ ընկերութիւնով մը: Բայց այս ցնծութեան յաջորդող առաջին գաղափարը պիտի ըլլայ տարակոյտը թէ արդեօք այս ընկերութիւնը պիտի կրնայ իր կրած անուան համապատասխանող գործունէութիւնը ցուցնել այդքան վախճան միջոցներով: Արդարեւ անկարելի է չի գմայլիլ հիմնադիրներուն ասպետավայել ոգիին միայն: Տիրող լայնամեծ ազգատարութեան դէմ խիզախելով պղտիկ գործ չէ: Թերեւս ամենք ըսին թէ գաճաճին կռիւն է հակային դէմ. բայց նոյն իսկ եթէ ազգատարինամը հոս արցունք մը սրբէ, հոն հեծեծանք մը արգելէ, դարձեալ մեր ծափին և քաջախիղճութեանը արժանի է:

Ամենուս պարտքն է մեր կարողութեան չափովը օգնել այս բարենպաստ և գործի, որ տակաւին խանձարուրի մէջ է: Ոյժ և կորով ստանալու համար, Աղբաւտանամը, արգէն ինքը աղքատի զաւակ, ունեւորին լուսնային կը կարօտի:

Նոյն վիճակին ենթակայ ըլլալ կը թուի նաեւ ընթերցողներ ընկերութիւնը: Ներուր մեզ այս գիտողութիւնը ընկելու. զի եթէ անտարբերութիւն է մարդ մը իր տրտաքին կերպարանքէն, հոն գերմաներու հնաթիւնէն դատելը, նոյն բանը չէ նաեւ ընթերցասրահի մը համար: Եւ սակայն ամեն բան հնաթիւնէն դուրսը կը կրէ հոն: Միջնադարեան պարբերական հանդէսներ տողակալի միօրինակութեամբ ի հանդէս կուգան ամեն օր մի և նոյն ընթերցողաց աչքին առջեւ: Հին, ձերբած, և Օրմանաւնին կոնդակը պարունակող մզլու տած օրաթերթեր լիւր անդամ լափուելէ և ամենուն ձեռքին մէջ իրենց մարմինն մէկ մասը թողլէ ետքը, այժմ զգայազիր կը սպասեն իրենց յամեցող յաջորդներուն, որպէս զի իրաւունք ստանան պատասխանելու օգուէտ դարաններու մէջ: Եւ ընթերցասէրները չեն որ կը պակսին. ճարակ պէտք է այդ մտքներուն որ ալ ձանձրացած ըլլալու են Օրմանաւնին կոնդակին կէտերը և ստորակէտները համբռնէ:

Անուրանալի է թէ ընթերցարանը ո՞ր տարիքանի օգտակար հաստատութիւն մըն է ժողովրդեան, մանաւանդ երբ այդ ժողովրդեան մեծ մասը անգործ է ու սրճարաններու ապականալ միջնորդութիւնը դատապարտուած: Ի սրտէ կը զմոք որ այդ հաստատութիւնը տեւի լարձր աստիճանի մը հասնելու միջոցներուն վրայ խորհուրդ ժողովուրդը այս պարագաներուն

մէջ անհրաժեշտ պէտք ունի ճոխ ընթերցարանի մը և լսարանի:

Լսարան: Բայց քիչ էր մնացեր որ պիտի ընկնայինք հատ մը ուր տունտարաններուն շանթերու քով լսելի պիտի ըլլար նաեւ գաշնակին որոտումը: Նախադեհանք և Գաւար-Գաթիպան պիտի խօսէին մեզ, այս երկու հոյակապ հանճարները զորս գարնը առաջ կատարուած խժգժութիւնները սուրբ զայրոյթով բարբոթած, մէյ մէկ հրաբուխ դարձալով էին, մինչ մենք, հայու արեան գետերու մէջէ կ'ընթանանք և հաղիւ կը խըլըտինք... Մեզ պիտի խօսուէր Մայր-Հայրենիքի վրայ, Հայաստանի, որոյ անունը լսելը ամբողջ կեանք մը կ'արժէ:

Եւ նոյն իսկ եթէ տանաւաններէն մի քանին թերեւս դեռ հրապարակախօսութեան նախապատրաստական փորձերը ընեն ու աշակերտութեան շրջան մը բոլորեն, մենք սիրայօժար պիտի ունենալէնք:

Անոնք որ լսարանը կազմակերպելու գովելի գործին ձեռնարկած են, պէտք չէ որ պզտիկ խոջ գոտներու առջեւ ընկրկին: Ասկէց առջի լսարանները մէյ մէկ ասուպ եղան, կը մաղթենք որ այս հաստատուն ասուպ մը հանդիսանայ:

Գաւար Արշաիր
Վառնա, 27 մարտ

ԹԵՂԵԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կ. Պօլիս, 7 Մարտ

(Քաղաքի մէջ խաղաղութեան մասնաճիւղի նշանակելը)

Պատերազմական պատրաստութիւնը փութոյ պնդութեամբ յառաջ կը տարուին. ծախքերը կը հոգացուին Սուլթանի անձնական գանձէն: Երեկ երեկոյ երեք մարտնետներ և երեք քօթափողներ նաւահանգստէն մեկնեցան ի Տարտանէլ: Իսլամ ժողովուրդը ցընծութեան մէջ է, որովհետեւ մեծ հաւատք ունի թէ ընդհուպ պիտի յաղթէ Յունաստանի և կրեալ իր նախկին վիճակին, այսինքն, օսմանեան տիրապետութեան պիտի ենթարկուի վերստին:

Ստեփանի մէջ մեծ անկում կայ թէ օսմանեան և թէ օտար տրթեթղթոց գիններուն վրայ, Բաղմաթի վրդովն լուրեր կը շրջագային, որոց մէկ երկուքը ժիւրի կը յիշեմ առանց անոնց ստուգութիւնը երաշխաւորելու:

Եւրոպացի կարեւոր անձնաւորութեան մը երեկ հասած հեռագիր մը կ'իմացնէ եղբր թէ Բաղդադի մէջ մօտ օրեր պիտի պայթի յեղափոխութիւն մը, որոյ նպատակն է ստալինի արդի նախաւորութիւնը և իսկի Ռուս-Ֆրանսական գաշնագրութիւնը: Կը խօսուի նաեւ թէ Հայք և Բոսնիք մի-

ացած՝ մեծ յեղափոխութիւն մը պիտի հանեն այստեղ. յեղափոխական քովիքէն նամակով իմացուցեր է Ռեթիի և օսմ. պահա. յի տնօրէններուն թէ իրենց պաշտօնատուններուն շէնքերը հիմնադրապէս պիտի կործանին: Հաւուած մը կը պատրաստուի, սակայն ո՞ր ժամանակի և ո՞ր տեղի համար, ոչ ոք գիտէ: Այսօր լուր կը պարտի թէ Պարսիկները սահմանագլուխը անցնելով Թուրքիոյ հողը մտեր են: Եթէ այս և ասոնց նման տարաձայնութիւնները անհիմն իսկ ենթադրենք, կրնաք երեւակայել թէ որքան յուզում կը պատճառեն ժողովրդին և որքան կը վնասեն առեւտուրին, որ արդէն անկեալ վիճակի մէջ է:

Պուլկարիոյ դիւանագիտան գործակաւար Տ. Մարքոֆի ասկէ մեկ ներուն քաղաքական մեծ նշանակութիւն կը տրուի:

Պատերազմային և Դրան միջեւ պաղուիւնը կատարելով է և մերձեցում մը առաջ բերելու համար եղած ջանքերը ապագին ձեռքած են. Պատերազմը քանիցս ուղեց հրաժարիլ, սակայն Տառնան բոլոր շրջաւայ, Հաստատապէս կըսուի թէ վերջնականապէս պիտի հրաժարի պատճառաբանելով թէ Բարբոթիլէնու առաջ ազգի գիտութեան Բարայի ազգ. գեղեցիկաւորութիւնը ծախած է կառաւարտութեան և թէ իր ընտրութեանէն ի վեր իր բոլոր քաղաքները բարձր թողի եղած են Դրան կողմէն:

Բանտերու մէջ կը մնան տակաւին բազմաթիւ Հայեր: Հսկողութիւնը մեծ է և ձերբակալութիւնը կը շարունակուի: Ոստիկանութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք տուած է յեղափոխական ու է շար. ժուր իսկոյն ճնշելու համար: Վի. բազարձող հայ գաղթականներ խիստ հարցաքննութեան կ'ենթարկուին այժմ: Գաւառաց մէջ հաստատահարութիւնը կը շարունակուին:

Բարիկ, 2/14 Մարտ

Շատեր կը յուսային թէ Պօլսոյ դեսպաններուն պատրաստած բարենորոգմանց ծրագիրը տեղական այնպիսի վարչական բարեփոխութիւններ պիտի գծէ որոնք քիչ շատ համապատասխանեն Հայաստանի տուած ահագին թուով զհերուն՝ գէթ մասամբ գոհացնելով հայ ժողովրդի պահանջները: Պատահեց:

Ծրագիրը, ըստ իմ տեղեկութեանց, չի տեսած է ամեն բանէ առաջ օսմ. կառավարութիւնը ամբողջելու, զօրացնելու մտք, կը պարունակէ վարչական ընդհանուր բարենորոգումներ, որոց գործադրութիւնը թուրքիոյ մէջ անկարելի է ամեն Հայի ծանօթ պատճառներով. ինչ որ դեսպանները մեզ համար որոշած են, գրեթէ

ԱՆԱՏՈՒՄ ՏԵՂԵԹ

Սիվազ վիլայեթի տախիլինսէ վէ 800 խանէտէն իսպարէթ օլան (էքսէրիսի էրմէնի) կէմէրէք նամ քէօյ կէչէն սէնէ գըրկընճըլար տան քէնտիսի մուհաֆազա իթմիշ իտի : Պու հաֆթա թանկը Սթանպօլ մուհաֆիլինին վէրտիկի մալիմաթա նազարէն , փետրվար 25տէ էրմէնի քիլիսէ սինտէ այնը րուհանի իճրա օլըն տըղը սըրատա՝ իսլամար իչէրի հիւճում իթմիշէր վէ փափազըն իւթիւնէ հիւրիւմիշէր տիր : Ֆա- գաթ տէրհալ էրմէնիէր գարշը գօյմայա հազըրլանմագտա օլտըգ- լարընտան , իսլամար գօրգարագ կէրի չէքիլիւպ , անճագ պիր գաշ հիւզ գօյուն սիւրմիւշէր տիր :

Սթանպօլտա թիւրք մէնպալա- րընտան թաստիգ օլընտըղընա կէօրէ , օլ վուգուլթտա 4 էրմէնի եարէլէնմիշ տիր :

Ստանպօլտան Մարտ 9տա քէ- շիտէ օլընան Պալգաւիք թէլէ- կրաֆնամէսինտէ պէր վէճհի աթի օգուճմուշ տըր :

«Ատանա վալիսինին վէ քայաա գայմագամընը հարէքնաթը նա- մէշրուհաի թիւրքիէր ֆէնա թէ- չէպպիւսաթա թէշիլիգ իթմէքտէ օլտըղընտան տօլայը՝ աիւնքի կիւն էչիէր Պապը Ալիէ միւրաճաաթ- լէ՝ մէրգում վալինին վէ գայմա- գամըն մէմուրիյէթտէն թարտ օլընմալարընը թալէպ իթտիէր : Քէզա՝ Սիվազ վիլայեթի տախի- լինտէ՝ կէմէրէք վուգուլթը վէ թօգատտա իճրա օլընան ճինա- յաթ հագգընտա Պապը Ալիյէ միւրաճաաթ իթտիէր : թօգատտա կիթմիշ օլան Սիվազ վալիսինին թէլէկրաֆիէ պիւտիւրտիկինէ կէօրէ , օրատա 13 էրմէնի վէ 20 թիւրք էօլմիւշ տիր :

Սըբազան Պատրիարք հաղըթթ- լէրի ինկիլթէրա , Ֆրանսա վէ րուսիա սէֆիրէրինէ պիրպէյանա- մէ թագտիւի իլէ , թիւրք հիւքիւմէ- թինին վատարը խիւաֆընտա օլա- րագ իսլահաթը լազըմէի իճրա իթմէմիշ օլտըղընը կէօսթէրմիշտիր : Աթանա րօմէնին պէյանընա կէօ- րէ , Ս. Պատրիարք պու կպէյաննա- մէի էրմէնի գօմիթէլէրին իճպա- րը իւզէրինէ սէֆիրէրէ թագտիւմ իթմիշ վէ քէնտիսինտէ իսթի- ֆա իտէճէկի պէքէնիլմէքտէ ի- միշ :

ԿԻՐԻՏԻՆ ԱՀՎԱԼԸ ՏԱԽԻԻ ԻՑԵՍԻ

Կիրիտին մուհասէրէսի մարտ 9 տա րէսմէն իլան օլընմըշ տըր : Եունան հարպ սէֆինէլէրի գան- եատան կէրի չէքիլիւշէր իսէտէ , Կիրիտտէ պուլընտն Եունան ա-

քէրէրին տոտտան չըգմալարը շիւրէլի տիր , զիրա եչէճէքէրի իշիւն ուզուճ միւտտիթ սըգընթը չէքմէյէճէքէր տիր :

Ամիրալ Գանվարօնըն տալէթի իւզէրինէ՝ Կիրիտ ֆէտաիլէրի սէր- կէրտէլէրինտէն 4 քիշի վաթօրա կիտիւպ ամիրալ իլէ միւրաթաթ- տա պուլընմալարընտա , ամիրալ՝ Կիրիտէ օթօլմի վէրիւտիկինի անկարա պէյան իթմիշ իսէտէ , սէրկէրտէլէր՝ Կիրիտին Եունանիւ- թան իլէ պիրէլէմէսինտէն մաատա հիշ պիր թէքիլի գապուլ իտէմէ- յէճէքէրինի պիւտիւրմիշէր տիր :

Մարտ 6տա րէթիմօտա իսլամ- լար վէ խրթիյանլար պէյնինտէ գապիւ վուգուլ պուլուպ , իքի թա- րաֆտա տէ թէլէֆիյաթ օլմըշ տըր :

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻՑԻ

Թիւրքիանըն Եունան սինօրընա թէճէմիւ իթտիկի գուվէթ 80000 քիշիէ պալիլ օլմըշ տըր : Եունան- լըլար իսէ սինօրա 25000 ապէր թօրլայապիլմիշէր տիր :

Թիւրքիա տօնանմասը՝ Մէսու- տիէ , Համիտիէ զըրհըլարտան վէ Օսմանիյէ , Ալիգիլէ վէ տիկէր 2-3 հարպ սէֆինէլէրինտէն միւթէլէք- քիլ օլարագ , Մարտ 8 տէ ագ- շամ իւսթիւն Սթանպօլ իլիմա- նընտան հարէքէթ իթմիշ տիր :

Տօնանմանըն աճէլէթէն հազըր- լանմըշ օլմասը , վէ շայանը թաշ- սին մանէվրալար իճրա իտէպիլ- մէսինտէն տօլայը (°°) Սուլթան պու թէլէկրաֆի պահրիյէ նազըրը- նա պէյանը մէմուրիյէթ իթմիշ վէ տօնանմանըն հարէքէթի կիւ- նիւնտէ անա պիր միւզէյէն զըլըճ իհսան իթմիշ տիր :

Թէսալիատաքի թիւրք գօնսօ- լոսլարը Եունանիւթանտա գալմա- լարընը թէշիլէլի կէօրիւպ , Պա- պը Ալինին միւսատէսի իւզրէ Սթանպօլա կէլէճէքէր տիր :

Թիւրքիանըն ումում իսլահա- թը իշիւն կէօտա Սուլթան պիր իսլահաթ ճէտվէլի թէրթիպ իթ- միշ օլուպ , շու կիւնէլէրտէ էվվէլ- քի վէ շիմսիքի նազըրլարը , վէ- զիւրէրի վէ սաիր պէօյիւք մէ- մուրլարը Եըլտըղա թէճէմիւ իլէ անկարէ միւզէքէրէ իտէճէկինի Ա- ժանս րօմէն պիւտիւրմիշ տիր :

Եունան սինօրընտա պուլընան օսմանը օրտուսընը գօմանտանը էթհէմ րաշանըն իսթիֆա իթմիշ օլտըղը Աթանս րօմէն պիւտիւրի- յօր :

Ստանպօլ էլիլէրինտէն թէր- թիպ օլընմըշ օլան իսլահաթ ճէտ- վէլի էլան տէվլէթէրտէն միւթա- լէա օլընմագտա օլտըղընտան՝ Սուլ-

թանա թագտիւմ օլընմասը իշիւն շիմսիտէն պիր կիւն թալին օլը- նամայաճագընը Մ. Գրըլըն Լօն- տրա մէճիլիսի մէպուսանտա պէ- յան իթմիշ տիր :

Կէչէն հաֆթա Կիրիտ սուլա- րընտա պուլընան պիր րուս վա- րօրընտա կիւլլէ բաթլամանընտան էօլմիւշ օլան 15 ապէր վէ պիր զապիլի Կիրիտտէ տէֆն իտիլմէ- լէրի՝ րէք մութանթան ալայ վէ մահզուճիլէթլէ իճրա օլընմըշ տըր :

Բարիսէ իլթիճա իտիւպ տէ , էր- մէնիէրէրվէր րահիպ Ֆ. Շարմը- թանըն հիմայէսի ալթընտա պու- լընան միւհթաճ միլլէթտաշարը- մըղա Նուպար րաշա թարաֆըն- տան էքմէք վէրիլմէքտէ օլտըղը Արմէնիստա օգուճմուշ տըր :

ՊՈԻ ԿԻԻՆՔԻ ԹԵԼԻԿՐԱՅԻԼԱՐՏԱՆ ՄԻԻՍԹԵԻՐԱՃ

Ալիինա 10 մարտ

Րուսիա էլիլիսի Մ. Օնու Գրա- լըն հուզուրընա դապուլ օլըմապ , ուզուճ պիր միւրաթաթտա պուլըն- տը . պիւսիսէրէ Գրալ Տէլիեանիի հուզուրընա չաղըրտը :

Եունան հիւքիւմէթի 32 եա- շընտան եօգարը պուլընան ումում էհայինին էսամիսինին ճէտվէլէ ա- լընմասընը էմը իթտի . անկարգա- սապալարըն մուհաֆազաընա մէ- մուր (միլիցիա) թային օլընաճագ- լար տըր :

Սթանպօլ 10 մարտ

Րէսմի պիր իլաննամէ՝ Եունա- նիւթանըն Կիրիտէ ապէր չըգար- մասընըն հուգուգը տիւվէլէ մու- զայիր օլտըղընը վէ թիւրքիանըն թէմամիլիթինի թէսհիւտ իտէն տէվլէթէրին տիւնքի կիւն Կիրի- տի մուհասէրէ իթտիքէլէրինի վէ պու իսէ աիւվէլի մուհաֆազանըն Պապը Ալիէ տօսթիլըղլարընըն սէ- մէրէսի իտիլիկինի , վէ պիւնաէն ալէյհ թիւրքիանըն լէհինտէ օ- լան պու գարաշտան տօլայը՝ Պա- պը Ալինին տէվլէթէրէ պէյանը շիւքրանիյէթ իթմէսի լազըմ կէ- լէճէկինի պէյան իթմիշ տիր :

Թիւրքիատան հիճրէթ իթմիշ օլան էրմէնիլէրին հինէ քէնտի եւրէրինէ ալաթթ իթմէլէրի ի- շիւն սօն տէֆա վէրիլէն իքի ալ միւտտէթ պիլթմիշ տիր :

Պուլկարիա մասլահաթիկիւզարը Մ. Մարքօֆ Սթանպօլա ալաթթ իթմիշ տիր :

Եունանիւթան սինօրընա թէ- ճէմիւ օլընան թիւրք ապէրէլ- րինէ՝ Սուլթան՝ իլթիֆաթը սէ- նիյէսինի վէ էմիլիյէթի քեմալիէ- սինի պէյան վէ սէլամլարընըն թէֆհիմ օլընմասընը էմը իթմիշ տիր :

ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ

Ի.ՈՐ

ՄՐՄՈՒՆՁԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Սոյն Երգարանը՝ կը բաղկա- նայ առաւել քան 100 երեսէ , կը պարունակէ շատ մը հին և նոր ա- զատ երգեր , զորոս այժմ ժողովորդն ախորժանօք կ'երգէ : Գործը դեռ մամուլ տակ է . բայց փափաքողք պիտի կրնան զանս ստանալ ի մօտոյ , փոխարէնը 1 ֆրանկ խրկելով խըմ- բադրութեանս :

Այգ. վարժարանաց համար՝ երբ գէթ 10 հատ կ'ուզուի , 20 առ 100 զեղջ կը լինի :

ՄԵՄՆՈՒՆԻՑԻԹ

Սաթլըճան հաստալըղընտան մուզտարըպ օլտըղըմ՝ ճիհէթլէ վարնատա պիր չօգ թապիլլէրէ միւրաճաաթ իթտիւմ իսէտէ , շի- ֆաեապ օլամատըմ . նիհայէթ Տօքթօր Մ. Մկրտիչ վարդանեանըն մահիրանէ թէսապիսի իլէ՝ շու թէշիլէքէլի հաստալըղտան սըհհէթ պուլմուշ օլտըղըմտան տօլայը՝ թապիլլի մուսուլէյիէ միննէթտար վէ միւթէլէքէրիւ պուլուճտըղըմը ալէնէն պէյան իտէրիմ :

Թագուճի Գալախան

ԱԶԳԵՐ

Բարեշնորհ քահանայ մը կը փնտռուի Սօֆիայի Ս. Եկեղեցւոյն համար որոյ քահանան հրաժարած է . դիմիլ տեղւոյն թալ. խոր. հուրդին :

Սօֆիայի համար կը փնտռուի վարպետ , սուղ կերպաններով ա. թոռ նստարան ևն . պատրաստելու կարող կահագործ մը որ պիտի ստանայ գոհացուցիչ ամսական . փափաքողք դիմելու է Քաֆէ Ավ- թօնօմիա , ուլիցա թուկօմբա , Սօֆիա :

ՉԵԻԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ՉԵՌԱՐՈՒՆԵՍ

Այս երկու արհեստներու կարե- ւորութիւնը կնոյ՝ համար անհերք- քելի է : Ուստի անոնք որ կը փա- փաքին սովորիլ ձեւագիտութիւն և ձեւագործ , կը հրաւիրուին դիմիլ Օր. Թիւրիգա Քիւրէճէճանի , (4րդ- թաղ , 1214 թիւ) որ պատրաստէ յոյժ դիւրամատչելի գինով և կարճ ժամանակի մէջ այս երկու արուեստ- ները սովորցնել : Օրերորդը եր գա- սնըրը պիտի տայ երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը , կէս օրէն կտա :

ԶԱՍԻՐԻ ԲԻԱՅԱՍԸ

Վառնա 12 Մարտ

Պոռնոյալ
Վալիօն , 57-59, 50 լիպր. հէքթօյ.
9, 60-9, 80 ֆրանք
Արապա . 57-61 լիպրա , հէքթօլթր
9, 60-10, 20 ֆրանք

Արքա
44-46 լիպրա , հէքթօլթ. 4,50-5
Մըւրր պոռնոյալ
Հէքթօլթր 4,60-4,80 ֆրանք
Նարօլէն 20,50 ֆու. հիսապը իլէ
կիւնտէ 15-20 վալիս վէ 200-250
արագա պուլտայ , 3-5 արապա
արբա վէ 15-20 արապա մըւր
պուլտայը ինմէքտէ տիր :